

Õiguskantsler

Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 15.08.2025 nr 8-1/6839-1

Meie 19.08.2025 nr 18-2/251749/2506091

Täitmisregister ja andmejälgija

Austatud minister

Täna Teid, et alustasite jõuliste muudatustega, mis võimaldavad nn andmejälgija kaudu anda isikule teavet, mis päringuid on tema kohta tehtud täitmisregistri vahendusel. Seeläbi on igaühel võimalik kontrollida riigi tegevust tema andmete kasutamisel ja riigi omavoli kahtluse korral kaitsta vajadusel enda põhiõigusi.

Oluline on, et andmejälgijas kajastuksid andmepäringud võimalikult suures ulatuses. Põhiseaduse §-st 44 tuleneb reegel, mille kohaselt on inimesel õigus teada, milliseid tema andmeid riik või kohalik omavalitsus töötleb: vaatab, kogub või kasutab. Kõik erandid peavad olema hoolega läbi kaalutud ja tulenema selgelt seadusest.

Põhiseaduse järgi tuleb kõik põhiõiguste olulised piirangud sätestada seadusega. Inimese privaatsuse piirangute põhjendatuse hindamine on kaasajal eriti oluline, kuivõrd inimese kohta käivate olulisimate andmete (nt terviseandmed, pangasaladus) lekkimine või kuritarvitamine võimaldab tekitada ulatuslikku kahju. Paraku ei selgu praegu seadusest, milliseid andmeid täitmisregistri kui andmevahetuskanali kaudu tohib edastada. [Täitmisregistri põhimääruse](#) § 9 lõikes 2 esitatud loetelu ei asenda seaduslikku luba pangakonto väljavõtte pärimiseks haldusmenetluses.

Kui riigil on haldusmenetluses vaja kindlas ulatuses juurdepääsu pangasaladusele, siis tuleb luua seaduses selge alus selles ulatuses andmete edastamiseks, sealhulgas täitmisregistri kaudu andmete edastamiseks. Seesugune riigi õigus peab vastama põhiseadusega sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele, st eesmärk peab kaaluma üles privaatsuse piiramisega kaasneva kahju ja riskid; eesmärgi saavutamise vahend peab olema isiku suhtes leebeim võimalikest ning peab olema tagatud kontrollisüsteem lohakuse ja kuritarvituste vältimiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee